

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ertuğrul GÜNAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hikmet ERENKAYA
Kocaeli Milletvekili

21 Mayıs 1864 tarihinde Çarlık Rusya'sının tüm güçleri ile işgal ettiği Kafkasya'dan Osmanlı İmparatorluğu'na 1,5 milyon Çerkes sürgün edilmiştir. Bu sürgün sırasında 600 bine yakın Çerkes hastalık, açlık ve değişik sebeplerle hayatlarını kaybetmiştir. Bu trajedinin yerlerinden biride Kocaeli'nin Kandıra ilçesine bağlı Kefken kasabasının Babalı sahilidir. Sakarya bölgesine yerleşmiş Abhazlar, ilk bu sahile ayak basarak, burada ki mağaralarda bir süre yaşadıktan sonra Sakarya ve çevre illere yerleşmişlerdir. Sürgünün en acımasız belgeleri olarak babalı sahilinde bulunan mağarada, o dönemde değişik dil ve alfabelerle yazılmış yazı örnekleri ve yaşananlara ilişkin belgeler bulunmaktadır. Zaman içinde bakımsızlıktan mağara alt tabanı belli seviyede kum dolmuş olmasına rağmen, içinde rahatlıkla gezilebilmekte ve duvardaki yazılarda okunabilmektedir. Bu sahile ilk gelen Abhazlar sürgün sırasında, burada kaldıkları süre içerisinde hastalık ve diğer sebeplerle ölenlerini de Karaağaç köyündeki mezarlığa gömmüşlerdir. Bu mezarlıkta da o günlerden kalma mezarlar ve taşları bulunmaktadır.

Çerkesler son yıllarda bu bölgede 21 Mayıs'ın ilk hafta sonunda anma törenleri düzenlerler. Bu törenlere Türkiye'nin dört bir yanından ve yurt dışından gelen Çerkesler, önce Karaağaç köyündeki mezarlıkta burada bu törenler için hazırlanmış anıt önünde günün anısına konuşmalar yapar ve dua ederler. Daha sonra Babalı sahilinde bu anma törenleri devam eder. Buraya gelenler mağarayı ve çevreyi gezerek o günlerin anısını içlerinde hissederler. Çok yüksek katılımlı olan bu törenlere, milli giysi, Kafkas kültürüne ait sembol ve bayraklarla katılım olmaktadır. Bu törenleri Kafkas dernekleri federasyonu organize eder.

Bu nedenlerden dolayı törenlere mekân olan Karaağaç köyü mezarlığı ve Babalı sahili içinde ki mağaraların mutlak koruma altına alınması gerekliliği bir kez daha gözler önüne serilmektedir.

Soru1- Karaağaç köyündeki iki Çerkes Mezarlığı ve Babalı sahilindeki mağaraların kültürel sit alanı edilmesi ile ilgili bakanlığınız bünyesinde bir çalışma var mıdır? Yok ise böyle bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Soru 2- Çerkes vatandaşlarımızın tarihi bakımından önem arz eden bölgede etkinliklerin daha sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi, başta törenlerin daha rahat izlenebilmesi için tribün, ses ve aydınlatmanın sağlanabileceği ve insanların temel ihtiyaçlarını sağlayabileceği bölümler yapmayı düşünüyor musunuz?

Soru 3- Dalgaların getirdiği kumlarla kapanan diğer mağaraların temizlenerek ziyarete açılması için bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?